

**Protokół z przeprowadzonego audytu wewnętrznego doskonalenia jakości kształcenia**

**Wydział/Jednostka ogólnouczelniana prowadząca działalność dydaktyczną:**

**WYDZIAŁ NAUK O POLITYCE I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ**

**Rok akademicki 2023/2024**

**1. Krótka analiza sprawozdania z realizacji systemu doskonalenia jakości kształcenia**

System doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Nauk o Polityce i Komunikacji Społecznej w roku akademickim 2023/2024 w stosunku do lat poprzednich był konsekwentnie rozwijany w oparciu z jednej strony o ogólnokrajowe przepisy regulujące proces kształcenia, zasady monitorowania i doskonalenia jego jakości, z drugiej natomiast o procedury tworzące system doskonalenia jakości kształcenia w Uniwersytecie Opolskim oraz komplementarne do niego praktyki wypracowane na Wydziale Nauk o Polityce i Komunikacji Społecznej, stosownie do specyfiki prowadzonych kierunków i charakteru prac dyplomowych.

Sprawozdanie za ubiegły rok akademicki pozwoliło na klarowną diagnozę sprawdzających się i realnie podnoszących jakość kształcenia praktyk oraz wyzwań, nad którymi należy pochylić się w rozpoczętym roku akademickim.

Pośród praktyk podnoszących jakość procesu kształcenia rozpoznano dwie kwestie.

Po pierwsze, warto podkreślić, że w ostatnich latach podjęto wysiłki na rzecz standaryzacji postępowania w zakresie rozmaitych sytuacji napotykanych w procesie kształcenia. Wśród nich można wymienić konieczność zgłoszenia się studenta powtarzającego semestr z racji niezaliczonego seminarium dyplomowego w semestrze letnim do wybranego promotora już na przełomie września i października. Standardy te ułatwiają poruszanie się studentów w ramach Wydziałowej obsługi administracyjnej, ale też wpływają pozytywnie na warunki pracy dydaktycznej, przyczyniając się do względnej przewidywalności i lepszej kontroli nad procesem kształcenia.

Po drugie, standardy wypracowane w zakresie przebiegu procesu dyplomowania tworzą przejrzyste warunki pracy seminaryjnej. Wśród nich jest kalendarium (dni obron, dyplomatorium) ustalane już na początku roku akademickiego, co pozwala zarówno studentom, jak i promotorom efektywnie rozplanować proces tworzenia pracy dyplomowej. Dodatkowo na wczesnym etapie seminarzyści mają wiedzę o tym, kto będzie recenzował ich prace.

Ujawniły się także obszary stanowiące wyzwania, które wymagają zainteresowania ze strony Kolegium Dziekańskiego.

Po pierwsze, to znikoma liczba odpowiedzi studentów na ankiety oceniające przebieg zajęć dydaktycznych. Ich liczba zaczęła mocno spadać w momencie, gdy ankietyzacja zaczęła być przeprowadzana w formie elektronicznej. Sytuacja jest o tyle poważna, że uniemożliwia zgromadzenie wiedzy na temat prowadzonych zajęć, przede wszystkim w kwestii regularności ich odbywania się, co z kolei wyklucza interwencję w razie zaistnienia problemów. Jednocześnie te bardzo nieliczne głosy ujawniające się w ankietach często mają wydźwięk skrajny. Nie sposób zatem uśrednić uzyskanych not przez nauczyciela i uzyskać konstruktywnej wiedzy na temat prowadzonych zajęć.

Po drugie, uwytatniono hospitaację jako ważny element pieczy nad procesem kształcenia. Obszar ten zdiagnozowano jako wymagający większej regularności, zwłaszcza w kontekście powyższych problemów w zakresie ankietyzacji, jak również jako element wspierający dla młodszej części kadry dydaktycznej.

Po trzecie, w procesie kształcenia mocno widoczne jest znaczne obciążenie grupy doktorów promotorstwem na poziomie licencjackim, co może oddziaływać na jakość tego promotorstwa.

Po czwarte, powyższy problem jest o tyle trudny do rozstrzygnięcia, że wynika z ogólnego znacznego obciążenia godzinami nadliczbowymi nauczycieli akademickich na naszym Wydziale, co również stanowi punkt do namysłu w przyszłości.

## **2. Rekomendacje dotyczące zagadnień omawianych w sprawozdaniu**

Pośród rekomendacji możemy wskazać następujące kwestie:

1. Powrót do regularnego prowadzenia hospitaacji. Dotyczyć powinno to w szczególności tzw. pracowników zleconych spoza Uniwersytetu, oraz młodych pracowników, w przypadku których hospitaacje powinny być formą wsparcia przez kadre bardziej doświadczoną.
2. Zdecydowanych działań wymaga ankietyzacja studentów. Ich celem powinno być zwiększenie liczby odpowiedzi. Jednym z rozważanych rozwiązań tej sytuacji jest interwencja koordynatorów kierunków, którzy mogliby np. w trakcie zajęć prosić studentów o udzielenie odpowiedzi na ankiety np. poprzez aplikację mobilną USOS.
3. Stworzenie transparentnej oferty przedmiotów w języku w angielskim dla studentów Erasmus + (oraz innych programów wymiany międzynarodowej jak np. CEEPUS); w obecnej formie ta oferta jest uzależniona od funkcjonowania studiów Global Studies, które oferują przedmioty w języku angielskim dla studentów Erasmus+, jednak jest to uzależnione od otwarcia poszczególnych roczników w ramach Global Studies.
4. Włączenie naszych studentów ze studiów doktoranckich w działalność organizacyjną i badawczą.
5. Niewątpliwie przemyślenia wymagają możliwe rozwiązania w kwestii obciążenia promotorstwem. Wziąć pod uwagę należy zaangażowanie pracowników samodzielnych do seminariów na poziomie licencjackim (zwłaszcza w kontekście spadającej liczby studentów

na studiach uzupełniających magisterskich), jak również zaangażowania doświadczonych doktorów w seminaria magisterskie. Rezultatem powinno być prowadzenie przez różne grupy pracowników seminariów stosowanie do potrzeb merytorycznych i kadrowych, nie zaś mechaniczne przydzielenie danych grup do stopnia studiów.

### **3. Propozycje innych działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia**

Jako propozycje podjęcia innych działań możemy wskazać następujące kwestie:

1. W celu wsparcia internacjonalizacji proponuje się stworzenie specjalnego regału w bibliotece WNoPiKS, na którym skoncentrowana będzie literatura anglojęzyczna, co ułatwi dostęp do niej dla studentów z zagranicy (ale również tych, którzy mają ambicję czytać po angielsku), ale także pozwoli na swoisty remanent naszej literatury anglojęzycznej

2. Należy przemyśleć system wsparcia dla Koła Naukowego Politologów tak, aby podtrzymać aktywizm tej grupy studentów; należy pamiętać, że obecne 'kierownictwo' kończy studia magisterskie, wobec tego może pojawić się problem wygaśnięcia aktywności wraz z odejściem najbardziej aktywnych i zaangażowanych jednostek. Analogicznie należy wspierać Studencką Radę WnoPiKS jako organ Samorządu Studenckiego UO, który służy wszystkim studentom, pomaga w rozwiązywaniu problemów i jest głosem studenckiej społeczności.

3. W minionym roku akademickim część pracowników naszego Wydziału uczestniczyła w warsztatach specjalistycznych z zakresu wiedzy o niepełnosprawności. Bez wątpienia wpłynęło to na podniesienie świadomości pracowników w tym obszarze i przyczyniło się do lepszej komunikacji ze studentami z niepełnosprawnością, ale i konstruktywne odpowiedzi naszej kadry na potrzeby tej grupy studentów, w oparciu o przekazaną wiedzę praktyczną. Wydaje się jednak, że działania tego rodzaju powinny być nieustannie prowadzone, aby pozytywnie wpływać zarówno na warunki pracy nauczycieli akademickich (a te będą się polepszać się dzięki poszerzaniu wiedzy w tym zakresie), jak i warunki uczestnictwa studentów z niepełnosprawnością we wspólnocie akademickiej. Finalnie kształtuje to nie tylko pozytywne relacje w ramach społeczności akademickiej, ale również wpływa na przebieg kształcenia. Podobne szkolenia mogłyby być zorganizowane dla samych studentów, to oni bowiem są tymi osobami, które stykają na co dzień ze swoimi kolegami i koleżankami z niepełnosprawnością.

4. Wypracowanie postępowania w przypadku studentów powtarzających seminarium dyplomowe w sytuacji, gdy uruchamiane grupy seminaryjne osiągną maksymalną liczebność. Chodzi przede wszystkim o zapobieżenie sytuacji, gdy wszyscy promotorzy osiągną limity w swoich grupach seminaryjnych i nie będą w stanie przyjąć studentów powtarzających seminarium dyplomowe. Jest to jednak kolejna kwestia ściśle związana z obciążeniem godzinowym i promotorstwem w grupie doktorów.

### **4. Przykłady dobrych praktyk**

Jako przykłady dobrych praktyk możemy wskazać następujące kwestie:

1. Monitoring przebiegu seminarium – ważnym elementem są recenzje konspektów (tzw. tabeli prac dyplomowych) prac dyplomowych przez samodzielnych pracowników, będących członkami Komisji ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia przeprowadzane w semestrze zimowym, co wpłynęło na pieczę nad naukowym wymiarem tych prac, koordynację w zakresie pracy dydaktycznej na seminarium, jak i wsparcie pracowników debiutujących w roli promotorów.
2. Obowiązek wczesnego (wrzesień-października), a nie dopiero w semestrze letnim, kontaktu z promotorem w przypadku powtarzania seminarium jest nie tylko wsparciem dla studentów, którzy uzyskują opieką promotorską w dłuższym okresie tworzenia pracy dyplomowej, ale też daje to lepsze warunki pracy seminaryjnej promotorom. Ogólnie zwiększa to szansę tej grupy studentów na pozytywne zaliczenie powtarzanego przedmiotu.
3. Wykorzystanie Internetu w celu komunikowania studentom, ale także otoczeniu akademickiemu, informacji związanych z funkcjonowaniem WNoPiKS. Na szczególną uwagę zasługuje profil FB Instytutu Nauk o Polityce i Administracji (zintegrowany ze stroną internetową tegoż Instytutu), który stał się forum przekazywania informacji praktycznych (np. rekrutacja na wyjazdy Erasmus +), ale także informacji o konferencjach, publikacjach oraz projektach, w których uczestniczą pracownicy wydziału oraz studenci. Warto również wspomnieć o Wirtualnym Dziekanacie/Virtual Dean's Office, który jest zespołem na MS Teams. Jego członkami są wszyscy studenci naszego Wydziału, Kolegium Dziekańskie i wydziałowa Administracja. Udostępniane są w nim wszystkie bieżące informacje na temat działania Wydziału i procesu kształcenia na Wydziale. Studenci zyskują dzięki temu pełną wiedzę o tym, co ich bezpośrednio dotyczy, w jednym miejscu. Treści są udostępniane w języku polskim i angielskim.
4. Możliwość uczestnictwa naszych studentów w międzynarodowych szkołach letnich i obozach. W dniach 9-13 czerwca, 2024, 8 naszych studentów uczestniczyło w obozie naukowym „Hiking Camp”, wraz ze studentami Uniwersytetu Technicznego w Libercu, który był partnerem tego projektu. Ich wspólnym zadaniem było przeprowadzenie badań terenowych mających na celu zdobycie, jak najszerszej wiedzy o współpracy transgranicznej Polaków i Czechów. Obóz był dofinansowany ze środków Funduszu Mikroprojektów Euroregionu Pradziad oraz przez Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego. W dniach 15-19 lipca, 2024, piątka naszych studentów uczestniczyła w szkole letniej ‘The enlargement process of the EU. Multidisciplinary narratives’ organizowanej przez nasz partnerski uniwersytet Babeş-Bolyai w Cluj-Napoca w Rumuni. Była to inicjatywa realizowana w ramach programu Erasmus + BIP (tzw. Blended Intensive Programme).
5. Dzięki koordynowaniu sieci Border and Regional Studies (funkcjonującej w ramach programu CEEPUS) dwójka naszych studentów magisterskich mogła jechać w marcu 2024 na miesięczne staże na Uniwersytet w Ljubljanie. Takie krótkie wyjazdy dają większą elastyczność studentom i pozwalają łączyć staż z pisaniem pracy dyplomowej. Obecnie ten program pozwoli na krótkie staże zagraniczne naszym doktorantom i doktorantkom.
6. Po latach zaktywizowało się Koło Naukowe Politologów, które organizuje wiele ciekawych wydarzeń (np. spotkania z politykami z województwa opolskiego, debaty przedwyborcze) i stanowi wsparcie dla kadry akademickiej (np. w zakresie organizacji konferencji i uczestnictwa w obozach studenckich)

7. Po raz kolejny zorganizowano obóz adaptacyjny (wrzesień) dla studentów mających rozpocząć kształcenie na naszych kierunkach od października. W ramach tego obozu uczestnicy mogli nie tylko się integrować, ale przede wszystkim poznać władze dziekańskie, naszych pracowników, którzy przeprowadzili dla nich praktyczne warsztaty i zajęcia, również informujące o możliwościach, w tym poza zajęciovych, rozwoju. Warto podkreślić jest także zaangażowanie w organizację obozu Studenckiego Koła Naukowego Politologów, co buduje więź z Wydziałem, jak i zachętę do wspierania ich młodszych kolegów.

#### **5. Inne uwagi**

BRAK

Komisja ds. Oceny Jakości Kształcenia na Wydziale Nauk o Polityce i Komunikacji Społecznej

Dr Bartosz Czepil

Dr Michał Niebylski

Dr Tomasz Pawłuszko

Wiktoria Kramczyńska

Dr Magdalena Ozimek-Hanslik - przewodnicząca